

Кіберадикція як фактор формування девіантної поведінки у підлітків з ознаками акцентуації особистості

Олена Татаренко

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Даний текст є тезами Науково-практичної конференції «Психосоматична медицина: наука і практика». Описане нижче присвячено кіберадикції як фактору формування девіантної поведінки у підлітків з ознаками акцентуації особистості.

Актуальність

В кінці ХХ століття у сучасному суспільстві відбулася інформаційна революція, яка пов'язана з активним впровадженням в життя суспільства комп'ютерних технологій, сучасних гаджетів і всесвітньої мережі Internet. Підлітки є найбільш вразливим контингентом через несформованість психіки та некритичне сприйняття в умовах перевантаженості інформацією. В той же час, сучасні родини є «нефункціональними», тобто не забезпечують достатнього психологічного комфорту для підлітка, що збільшує ризик формування залежності, зокрема кіберзалежності.

Мета дослідження

Виявлення девіантних проявів поведінки та акцентуації характеру особистості у інтернет-залежних підлітків.

Матеріали та методи дослідження

В дослідженні брали участь 60 учнів 8 та 9 класів загально-освітньої школи міста Дніпро. Досліджувані та їх батьки надали письмову згоду на участь у дослідженні. Серед обстежених було 34 хлопця (57%) та 26 дівчат (43%) від 15 до 17 років. В дослідженні застосовувались тест на виявлення інтернет-залежності Кімберлі-Янг, ПДО (патохарактерологічний діагностичний опитувальник) А. Лічко, опитувальник визначення схильності до девіантної поведінки (О. М. Орел).

Результати дослідження

За результатами тесту на виявлення інтернет-залежності Кімберлі-Янг було виявлено, що у 39% протестованих є ознаки інтернет-залежності, у 56% визначається надмірне захоплення інтернетом і лише 5% учнів є звичайними користувачами інтернету. В той же час, згідно патохарактерологічного діагностичного опитувальника А. Лічко у підлітків з ознаками високої інтернет-залежності виявлено гіпертимний тип акцентуації (прагнення до спілкування) і збудливий тип акцентуації особистості (вихід емоційного реагування через запальність). За допомогою опитувальника визначення схильності до девіантної поведінки (О.М. Орел) було виявлено адиктивну поведінку (41%), агресивну поведінку (26,4%), аутоагресивну поведінку (25,5%) і делінквентну поведінку (7,1%). Встановлено взаємозв'язок між акцентуаціями особистості і кіберадикцією.

Висновки

Результати, що отримані при дослідженні, визначають психологічні та особистісні особливості кіберадиктів, вказують на тісний взаємозв'язок з акцентуаціями особистості, які в свою чергу призводять до формування девіантної поведінки. Врахування отриманих результатів дає можливість розробити методичні рекомендації для освітньо-психологічної та психокорекційної роботи в загальноосвітніх установах.